

TIPI POKRAJIN V POREČJU KOKRE

Drago Perko

UDK 911.5 : 556.52 (282.243.743)
TIPI POKRAJIN V POREČJU KOKRE*Drago Perko, mag., Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gosposka 13, 61000 Ljubljana, Slovenija.**Članek predstavlja značilnosti osnovnih pokrajinskih sestavin Pokokrja (relief, kamnine, prsti, rastje, prebivalstvo itd.) in osem tipov pokrajin, ki so se oblikovali ob součinkovanju teh sestavin.*UDK 911.5 : 556.52 (282.243.743)
LANDSCAPE TYPES IN KOKRA RIVER BASIN*Drago Perko, Msc., Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gosposka 13, 61000 Ljubljana, Slovenia.**The article represents some characteristics of component parts (relief, rocks, soils, vegetation, population etc.) of the region and eight types of landscapes formed by component parts interrelations.*

Porečje reke Kokre ali Pokokrja, ki meri dobrih 200 km² in ima povprečno nadmorsko višino skoraj 950 m (Slovenija 553 m) in povprečen naklon slabih 45 % (Slovenija 24 %), je primer fluvialnega (rečnega) **relief**a, saj so glavne reliefne oblike posledica erozijskega in akumulacijskega delovanja Kokre in njenih pritokov (4). V pleistocenu (okoli 1 milijon let dolgo in do pred 12 000 let trajajoče geološko obdobje s 6 do 12°C nižjimi povprečnimi temperaturami od današnjih (ledene dobe), ko so ledeniki in sklenjeni ledeni pokrovi pokrivali obsežne dele celin in morij) je bilo tu več ledenikov: jezerski, ki je bil sestavljen iz makekovega in ravenskega ledenika, je segal nekaj nižje od sotočja Kokre in Reke (ostanek je današnji ledenik pod Skuto), suhodolski je izpod Kokrškega sedla po Roblekovem kotu segal do Kokre, podstoržiški je bil v zgornjem delu doline Reke, več manjših ledenikov pa se je spuščalo s povirij pritokov Reke in potokov z Grintovcev (2). Ob premikanju navzdol so ledeniki odnašali odbrušene in odkrušene delce kamnin, ki so kasneje ob umikanju ledenikov obležali ob njihovem čelu ali ob strani. Temu odloženemu ledeniškem materialu pravimo morene. Nekaj je tudi kraškega reliefa: nad gozdno mejo je visokogorski kras, na konglomeratu pa se ponekod pojavljajo vrtače in celo jame. Zgornji del porečja (do naselja Preddvor) je bolj erozijskega nastanka (odnašanje), ravninski del pa je v glavnem posledica akumulacije (nasipanja), ki je izoblikovala več teras. Najmlajše, holocenske (poledenodobne) terase so iz proda, prav tako tudi würmske

terase (iz zadnje ledene dobe), v tarasah iz starejših ledenih dob pa se je prod že sprijel v konglomerat in govorimo o konglomeratnih terasah (2 in 9).

Kamnine dajejo pokrajini pestro podobo. V okolici vasi Gozd in od Zgornjega Jezerskega proti Makekovi kočni ležijo morene, med Ravensko in Makekovo kočno, v porečju Reke, severovzhodno od Tupalič in južno od potoka Vobence proti Suhemu dolu in Kalškemu grebenu se pojavljajo magmatske kamnine, severno od potoka Jezernice in ob Kokri do sotočja z Jezernico leži karbonski skrilavec, ki sta mu ponekod primešana peščenjak (kamnina iz sprijetega peska) in konglomerat, na desnem delu porečja med sotočjem Jezernice in Kokre in naseljem Zgornja Kokra pa so večje površine triasnega laporja, ki mu je včasih primešan apnenec, včasih dolomit, ponekod pa kar oba. Apnenec in dolomit zavzemata tretjino porečja. Iz apnenca so predvsem Grintovci, Storžiška skupina pa v višjih delih iz apnenca in dolomita, v nižjih pa iz dolomita. Ob vznožju Storžiške skupine od naselja Senično čez naselja Golnik, Goriče in Trstenik do Bašlja prevladuje oligocenski lapor s primesmi peščenjaka, glin, konglomerata in apnenca. Ob vznožju Storžiške skupine in Grintovcev imamo tudi velike, sklenjene površine grušča, ki je večinoma karbonaten (9 in 2). Približno pol ravnine pokriva konglomerat, ki je fluvioglacialnega (rečnoledeniškega) izvora in v glavnem karbonaten (9). Največ ga je od naselij Mlaka in Kokrica proti Dupljam, od Tenetiš proti Pangršici in od Suhe in Bobovka proti Zgornji Beli.

Na drugi polovici prevladuje prod, ki leži na široko ob Kokri vse od Preddvora do Kranja, ob pritokih Kokre pa ga je nekoliko manj.

Za **podnebje** je značilna perhumidnost, kar pomeni, da je evapotranspiracija (izhlapevanje) v vseh mesecih nižja od množine padavin in da imajo tako vsi meseci padavinski presežek. Jesen je toplejša od pomladi. Prvi padavinski višek je novembra, drugi junija, prvi nižek je januarja ali februarja, drugi pa zgodaj v jeseni. Ravninski del porečja dobi okoli 1400 do 1500 mm padavin, od tega v vegetacijskem obdobju (dobi rasti vegetacije) okoli 800 mm. Srednja letna temperatura je okrog 8°C, v vegetacijski dobi pa okrog 14°C (postaja Brnik). Značilni so toplotni obrati (temperaturna inverzija: višje ležeči kraji so toplejši od nižje ležečih, predvsem v hladni polovici leta ob pojavljanju megle). Na prehodu z ravnine v hribovje in gorovje pade okoli 1600 mm padavin na leto in okrog 900 mm v vegetacijski dobi. Srednje letne temperature so okrog 9°C, v vegetacijski dobi pa okrog 15°C (postaja Golnik). Hribovje in gorovje dobivata čez 1600 mm padavin na leto in čez 900 mm v vegetacijskem obdobju. Srednje letne temperature so okrog 8°C in manj, v vegetacijski dobi pa pod 13°C. V kotlinici Jezersko pade okoli 2000 mm padavin, od tega v vegetacijski dobi dobra polovica. Srednje letne temperature so okrog 6°C, v vegetacijski dobi pa okoli 11°C (postaja Jezersko).

Pokokrje je bogato z **vodo**. Površinska mreža vodotokov je gosta. Kokra ima svoje osnovno povirje med Virnikovim Grintovcem, Velikim vrhom in Bukovcem, na Spodnjem Jezerskem pa se ji pridruži Jezernica, ki izvira v Ravenski Kočni in teče skozi Jezersko kotlinico. V nadaljnjem toku dobiva Kokra pritoke z vseh strani in ima tako simetrično porečje. Od izvira na 1312 m do Preddvora na 486 m preмага razdaljo 20 km in višinsko razliko 832 m, to pa je v povprečju 42 m/km (za primerjavo: Tržiška Bistrica do Tržiča 52 m/km in Kamniška Bistrica do Kamnika 14 m/km). Ker je strmec zelo neuravnovešen (kar kaže na mlado tektoniko - dvigovanje), ponekod znatno odstopa od povprečja. Od Pred-

dvora naprej pa dobiva Kokra vse bolj značaj ravninske reke, čeprav na nekaj mestih še močno erodira. Ta del porečja je izrazito asimetričen, saj pritoki prihajajo le z desne strani. Rečni režim Kokre je neuravnovešen in kaže odvisnost od množine padavin in evapotranspiracije: prvi nižek je februarja, drugi avgusta, prvi višek novembra, drugi pa maja (5). Specifični vodni odtok (količina vode, ki jo vsako sekundo odda 1 km² porečja) znaša slabih 30 l/km²s (zgornji del porečja nad 50 l/km²s, ravninski del med 15 in 20 l/km²s). Odtočni količnik (delež padavin, ki odtečejo po vodotokih) znaša za zgornji del 70 % in za spodnji del pol manj. Srednji vodni pretok Kokre pri izlivu v Savo je 6,54 m³/s, to pa je desetkrat manj od srednjega pretoka Save na istem mestu. Pomembna je talna voda, ki je hidrološki regulator pokrajine. Ob obilici vode odvzema odvečno vodo s površinskih tokov, ob pomanjkanju pa jih zalaga z vodo. Pogoj za talno vodo je poroznost in prepustnost kamnin, take pa so peščene, prodne in konglomeratne terase, ki sestavljajo ravninski del Pokokrja in akumulirajo velike količine vode, ki predstavljajo prava talna jezera in so lahko osnova za pitno vodo. Ob Kokri je gladina talne vode le nekaj metrov pod površjem, v oddaljenosti pa presega tudi 50 m. Na območju Kranja leži talna voda okrog 40 m globoko (7). Napaja se predvsem s padavinami, nekaj pa prispevajo tudi vodotoki, še največ Kokra, ki na odseku od Preddvora do Kranja izgubi v povprečju okoli 1 m³/s vode (7). Talna voda pada proti jugu: del jo odtoka neposredno v Savo, večina pa izpod struge Save pod Sorško polje (okoli 2 m³/s vode). Posamezni vodnjaki imajo izdatnost tudi preko 50 l/s. Nekaj vode v Pokokrju zadržuje tudi ledenik pod Skuto, ki leži na obojni strani glavnega grebena Kamniških Alp med vrhovoma Kranjske Rinke (2451 m) in Skute (2432 m). Spada med najnižje ležeče krniške ledenike. Leži na višini med 2000 in 2150 m. Ima okrog 150 m višinske razlike, meri pa 2,5 do 3 ha. Sama krnica ledenika (s sneženimi in ledeniškimi procesi nastala polkrožna oblika poledenelih gora in polarnih območij, ki je običajno s treh strani obdana s strmimi pobočji, na eni stra-

Slika 1: Jezerska kotlina z osojno stranjo Grintovcev, ki ohranjajo ostanke ledenika pod Skuto. (Foto: D. Perko.)

Slika 2: Na strateški legi na visoki konglomeratni terasi (trikotnem pomolu nad sotočjem Save in Kokre) stoji stari del mesta Kranj. Slika je posneta z vznožja Šmarjetne gore: spredaj je dolina Save, skrajno desno je skrito sotočje. (Foto: D. Perko.)

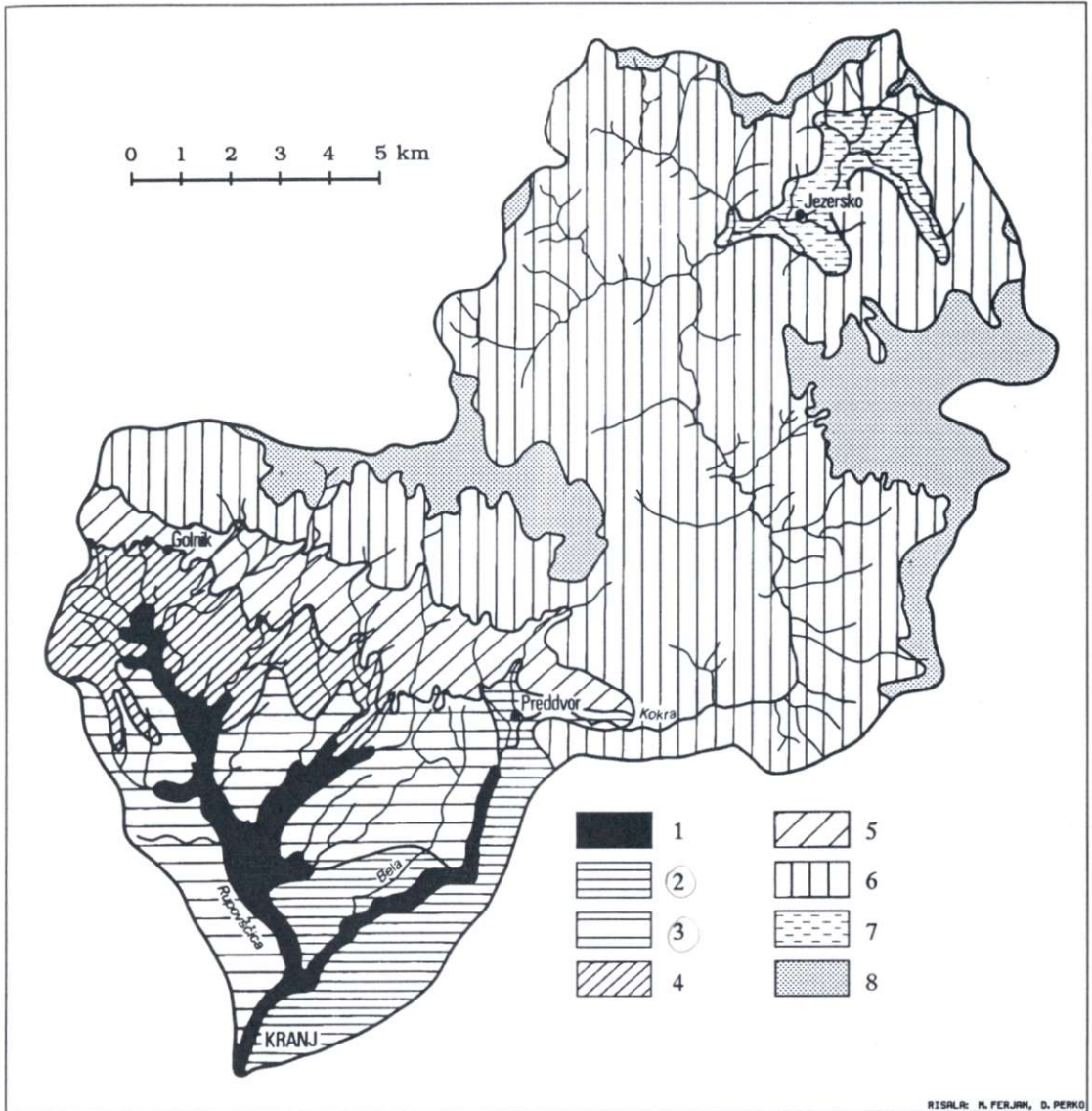
ni pa se z izrazitim pragom odpre po pobočju navzdol) je nekaj večja in jo obdajajo 200 do 300 m visoke stene. Odrpta je samo proti severovzhodu in prav ta lega krnice je najvažnejši element ohranjanja ledenika. Povprečna strmina ledenika preseka 40°. Ledenik se zmanjšuje, vendar pa bolj tanjša kot krajša (2).

Tudi **prsti** so pestre. Na najvišjih delih porečja in strmih pobočjih, kjer erozija (odnašanje) prehitava pedogenezo (tvorjenje prsti) in sploh ni prave prsti, ampak le do 20 cm globoko prepereta skalna (matična) osnova, leži litosol. Na karbonatni podlagi v zgornjem delu porečja se nahaja rendzina z debelino pod 15 cm (ob manjši strmini tudi do 30 cm). Je suha in ima malo humusa. V podobnih razmerah, a na kisljih skrilavcih in magmatskih kamninah nastane ranker. Je kisel in sorazmerno bogat s humusom. Ker ni predebel (do 20 cm, ob manjših naklonih tudi več), omogoča normalno odtekanje odvečne vode. Zato so ga Jezerčani in Kokrčani izkoristili za travnike in pašnike, na blagih naklonih pa celo za njive. Neposredno ob potokih z živo erozijo in akumulacijo so obrečne prsti, ki so podobne litosolu. Na nekoliko višjih mestih se prst odebeli na nekaj centimetrov in nima kisle reakcije. Na ravninskih starejših holocenskih terasah ponekod debelina preseže 30 cm (rendzine). Tu se v kotanjastih oblikah, kjer se dalj časa zadržuje poplavna in predvsem padavinska voda, nahaja psevdoglej. Vse te prsti so primerne predvsem za travnike. Na würmskih terasah so se iz rendzin že oblikovale rjave rendzine: na mlajših würmskih zasipih so prave rjave rendzine, ki imajo nevtravno do rahlo kislo reakcijo in globino okoli 50 cm, na starejših würmskih zasipih pa se debelina poveča tudi na 100 cm, pH je malo pod 6, prsti pa so že bolj sprane. Tu prevladujejo njive. Na konglomeratnih terasah se je zaradi večje starosti od prodnih teras (daljša pedogeneza) iz rjave rendzine razvila kislja rjavica. Podobna je tudi prst na terciarni glinasto-lapornati podlagi. Je zelo sprana, pH ima okoli 4, ponekod je debela celo več kot 10 m. Zaradi tako slabih pogojev je gozd v veliki prevladi (8 in 9).

Rastje odraža značilnosti prej omenjenih naravnih sestavin pokrajine. Gozd je razen v pasu nad gozdno mejo in na velikih strmih naravna vegetacija Pokokrja. Pokriva 62 % porečja, delež pa stalno rahlo narašča. Nad gozdno mejo je visokogorsko rastje. Na Storžiški skupini je gozdna meja skoraj v celoti pod 1600 m (zaradi delovanja človeka: krčenje za planinske pašnike), v Grintovcih pa jo dodatno znižujejo še velike strmine. Na kislji kamninski podlagi v severnem delu porečja (skrilavec), med Kalškim grebenom in Kokro (magnatske kamnine) in na severozahodu (glina, glinasti lapor) so gozdovi kisloljubne bukke, na karbonatnih kamninah pa bazoljubna bukev (ponekod sta ji v večji meri primešani jelka ali smreka, višje pa tudi macesen), ki zavzema skoraj tretjino porečja. Med Storžičem in sotočjem Kokre in Jezernice vlada združba bukke in jelke. Na ravnini je na konglomeratnih terasah kisloljubni bor. Okrog naselja Bela se pogosto pojavlja čisti borov gozd, zahodno od Mlake proti Dupljam pa mu je močno primešan hrast dob. Na würmskih prodnih terasah in rjavi rendzini je predvsem na levi strani Kokre gozd hrasta gradna in belega gabra, ki je najbolj izkrčen. Z dodajanjem smreke so mu močno spremenili sestavo. Na holocenskih terasah ob vodotokih je največ jelš in vrb. Ob vodi je gozd še neizkrčen, višje pa so travniki in ponekod celo njive.

Prebivalstvo je najbolj spremenljiva sestavina pokrajine. Leta 1880 je živel v Pokokrju (pri prebivalstvenih podatkih Kranj ni upoštevan) nekaj več kot 6 000 ljudi, leta 1961 slabih 10 000, leta 1981 okrog 12 500, leta 2001 pa bo ob takšnem razvoju tu živel že več kot 18 000 ljudi. Povprečni indeks rasti prebivalstva znaša v zadnjih letih med 1 in 2 %. Delež kmečkega prebivalstva je v urbaniziranih območjih (predvsem okoli Kranja) že pod 2 %, le v najbolj agrarnih predelih presega 10 %. Delež dnevnih migrantov na vseh območjih presega 50 %, na urbaniziranih je blizu 90 %, v povprečju pa se okoli 80 % zaposlenih Pokokrčanov vozi na delo v druge kraje. Leta 1981 je bilo v kmetijstvu in gozdarstvu zaposlenih dobrih 7 % ljudi, v industriji ravno polovica, po eno petino pa v

Slika 3: Tipi pokrajin v Pokokrju (1 - mlade prodne terase (holocen), 2 - stare prodne terase (würm), 3 - konglomeratne terase, 4 - terciarno gričevje, 5 - topli pas, 6 - hribovje in sredogorje, 7 - gorska kotlina in 8 - visokogorje).

terciarnih in kvartarnih dejavnostih.

Součinkovanje pokrajinskih sestavin (kamnine, relief, vode, prsti, rastje, prebivalstvo, naselja itd.) je oblikovalo več različnih tipov pokrajin (3). Nekateri deli doline Kokre so celo tako zanimivi, da je Kokra v celoti opredeljena kot naravni spomenik, v spodnjem delu pa je dodatno zavarovana še v okviru starega mestnega jedra Kranja. V prihodnosti naj bi postala

del regijskega parka.

Visokogorje zavzema 29 km² (13 % porečja). Med kamninami prevladujejo apnenec, dolomit in grušč, med prsti pa litosol. Leži nad 1600 m nadmorske višine, zato je podnebje gorsko in se pojavlja alpsko rastje. Mejo predstavlja sklenjena zgornja gozdna meja, ponekod pa se gozd v manjših krpah pojavlja tudi više (npr. macesen). Naravni pogoji

so neugodni (pomanjkanje prsti, velike strmine, nizke temperature itd.). Pašniki ob gozdni meji omogočajo živinorejo. Glede na nekatere prednosti visokogorske paše in na veliko količino vložnega dela v preteklosti za skrčenje gozda in ureditev pašnikov bi bilo smotrno zaustaviti zaraščanje teh pašnikov. Gozd, kar ga je, opravlja predvsem varovalno funkcijo.

Hribovje in sredogorje zavzema 111 km² (50 % porečja). Največ podlage je iz apnenca in dolomita, sledita pa grušč in skrilavec. Ležita na nadmorski višini od 800 do 1600 m z nakloni med 40 in 100 %. Na kisli podlagi so rankerji, sicer pa rendzine, na obeh tipih prsti pa prevladuje bukev, ki sta ji ponekod primešani jelka ali smreka, višje tudi macesen. Višji deli predstavljajo povirje Kokre in večine pritokov. Gozd pokriva 89 %. Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebno upoštevati veliko nevarnost erozije, ki jo še pospešuje pretirana paša. Primer na bi bila energetska izraba vodotokov na osnovi malih elektrarn (pa tudi mlinov in žag). Zaradi pomanjkanja primerne zemlje so osnova poselitva samotne kmetije (1). Ob manjših naklonih zemljišča je možno poljedelstvo, vendar pa je vprašljiva ekonomičnost. Živinoreja pa ima precej boljše možnosti in je lahko podobnega pomena kot gozdarstvo. Precej gozda ima varovalno funkcijo. Tu so tri naselja z okoli 300 prebivalci (leta 1880 jih je bilo še več kot 600). Gastota je manj kot 3 ljudi/km². Prebivalstvo se zmanjšuje po stopnji okoli 1 % letno. Delež kmečkega prebivalstva je padel pod petino vsega prebivalstva.

Gorska kotlina (Jezersko) ima podobne, vendar nekoliko izboljšane naravne pogoje kot prejšnji tip pokrajine. To je kotlina Jezersko, ki z nižjim in manj strmim obrobjem meri dobrih 6 km² (3 % porečja). Na produ, grušču in morenskem gradivu, ki skupaj predstavljajo skoraj 80 % kotlinice, je prst ugodna, vendar je glede na ostale ekološke pogoje živinoreja v precejšnji prednosti pred poljedelstvom. Zmanjšani nakloni omogočajo gostejšo poselitve (dve naselji s slabih 700 prebivalcev, gostota 110 ljudi/km², delež kmečkega prebivalstva 5 %). Ugodne so možnosti za razvoj turizma in rekreacije, kar razen samega izgleda pokrajine omo-

goča tudi ugodna klima, primerna za zdravstveni turizem (6).

Topli (termalni) pas je tip pokrajine (15 km² ali slabih 7 % porečja) na stiku grušč in terciarnih kamnin ob prehodu gorovja in hribovja v ravnino. Ker prevladujejo nakloni med 10 in 40 %, je to neugodno za poljedelstvo, ne pa tudi za živinorejo. Pokrajino odlikujejo najboljše podnebne razmere v porečju (višje minimalne temperature (predvsem pomladi), manj meglenih dni, več sprejete sončne energije). To pa so ugodne osnove za sadjarstvo (v zgodnjem srednjem veku so bili tu celo vinogradi (10)), pa tudi za poselitve (12 naselij, dobrih 2300 ljudi, gostota dobrih 150 ljudi/km², delež kmečkega prebivalstva okrog 5 %), rekreacijo in turizem (tudi tu klima omogoča zdravstveni turizem). Gozd pokriva 48 % pokrajine in je osnova za gozdarstvo.

Terciarno grčevje pokriva 14 km² ali 6 % porečja in pomeni južno nadaljevanje toplega pasu. Nakloni so manjši, vendar kisl prst na terciarni podlagi otežuje poljedelsko rabo, ugodnejše pa so možnosti za travnike in živinorejo. Gozd zavzema 45 %, kar je spet osnova za gozdarstvo. Podnebni pogoji so tudi tu boljši kot nižje na ravnini, zato so za sadjarstvo podobne možnosti kot v toplem pasu. Tu v šestih naseljih živi slabih 600 ljudi, gostota je dobrih 50 ljudi/km², delež kmečkega prebivalstva pa je še okoli 10 %.

Konglomeratne terase predstavljajo 24 km² ali 11 % porečja. Konglomerat pomeni 90 % vseh kamnin, ostalo pa je prod. Neugodna je zakraselost, slabe naravne pogoje pa še zaostruje debela, izprana in kisl prst. Za kmetijstvo torej ni dobrih pogojev, zato gozd zavzema 67 % površin. Sestavljata ga predvsem hrast in bor, ki sta gospodarsko manj pomembna. Zaradi bližine naselij je pomembna rekreacija. Ker so konglomeratne terase nekoliko dvignjene, imajo v primerjavi z okolico nekoliko izboljšane podnebne razmere. Ker so možnosti za kmetijsko rabo slabe, gozd pa tudi ni kvaliteten, bi bilo tu smotrno nadaljnje širjenje naselij in morda tudi gospodarskih objektov, ki bi bili v na drobno razgibanem reliefu tudi bolj zakriti in bi tako manj spreminjali videz pokrajine.

Slika 4: Borov gozd s kisloljubno podrastjo na konglomeratni terasi z debelo kisló rjavico pri Zgornji Beli. (Foto: D. Perko).

Slika 5: Pogled s Kokrškega mostu proti jugu na kanjon Kokre v samem središču Kranja. (Foto: D. Perko.)

Tu so le tri naselja z nekaj manj kot 400 prebivalci, gostota je le 17 ljudi/km², delež kmečkega prebivalstva pa manj kot 10 %. Konglomerat je ugoden tudi v seizmičnem pogledu. Tako bi se lahko ugodno izkoristile mikroreliefne in mikroklimatske posebnosti tega tipa pokrajine, ki je drugače ekološko neugoden.

Mlajše prodne terase imajo naklone običajno pod 10 %, vendar je svet zaradi donedavnega ali še živega delovanja erozije in akumulacije rahlo valovit. Meri dobrih 8 km² ali slabe 4 % porečja. Psevdoglej, obrečne prsti in tanke rendzine so ugodne bolj za travnike kot za njive. Neposredno ob vodi vrbe in jelše še niso izkrčene, sicer pa v veliki meri. Kljub možnim poplavam na nekaterih delih, so možnosti za kmetijstvo ugodne, vendar se postavlja vprašanje smisel-

nosti melioracij slabih prsti, ko pa se na drugi strani območja dobrih prsti na starejših prodnih terasah dodeljujejo za pozidavo in nekmečke dejavnosti. Možni so nasadi topolov, smiselno pa bi bilo uporabiti tudi prodišča (8) ob bregovih rek in s tem zaustaviti pridobivanje proda na starejših prodnih terasah, kjer se uničuje plodna zemlja in kazi podoba pokrajine. Gozd, ki pokriva 32 %, je gospodarsko manj pomemben, lahko pa služi za rekreacijo, ki jo še pospešuje bližina vodotokov. Na robu te pokrajine je osem naselij z okoli 4000 ljudmi, letna rast prebivalstva presega 2 %, tako da gostota že znaša več kot 400 ljudi/km², delež kmečkega prebivalstva pa je le še slabe 3 %.

Starejše prodne terase zavzema jo slabih 17 km² ali dobrih 7 % porečja. Pokriva jih ugodna rjava rendzina, ki

Preglednica 1: Sestava posameznih tipov pokrajin v Pokokrju v % (1 - mlade prodne terase (holocen), 2 - stare prodne terase (würm), 3 - konglomeratne terase, 4 - terciarno gričevje, 5 - topli pas, 6 - hribovje in sredogorje, 7 - gorska kotlina in 8 - visokogorje, 9 - Pokokrje skupaj).

Sestavina	Tipi pokrajin								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VIŠINSKI PASOVI									
pod 400	15	21	4	0	0	0	0	0	3
400- 599	85	79	96	100	62	6	0	0	32
600- 799	0	0	0	0	38	13	7	0	9
800-1199	0	0	0	0	0	60	93	2	33
1200-1599	0	0	0	0	0	20	0	27	13
1600 in več	0	0	0	0	0	1	0	71	10
NAKLONSKI RAZREDI									
pod 10	86	91	51	26	3	0	30	0	18
10- 19	14	9	42	61	53	3	29	1	15
20- 39	0	0	7	13	40	17	28	5	14
40- 59	0	0	0	0	2	40	8	13	22
60- 99	0	0	0	0	2	38	5	48	26
100 in več	0	0	0	0	0	2	0	33	5
KAMNINE									
Magmatske	0	0	0	0	0	6	0	0	3
Skrilavec	0	0	0	0	1	12	14	7	8
Apnec in dolomit	0	0	0	0	12	44	4	72	32
Lapor	0	0	0	70	28	15	3	4	14
Konglomerat	0	4	89	14	11	0	0	0	11
Prod	100	94	11	16	11	0	36	0	15
Grušč	0	2	0	0	37	22	24	16	16
Morena	0	0	0	0	0	1	19	0	1
RABA TAL									
Njive	23	46	9	16	20	0	7	0	8
Travniki	30	8	17	24	11	5	41	0	10
Pašniki	0	0	0	1	2	4	0	12	3
Gozd	32	18	67	45	48	89	28	11	62
Poseljeno	15	28	7	14	19	2	24	0	7
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0	77	10

omogoča dobre pogoje za poljedelstvo. Ker pa je površje skoraj ravno, so tu možnosti za skoraj vsak tip rabe pokrajine (kmetijstvo, industrija, poselitev, komunikacije) in prihaja do prevelike koncentracije prebivalstva in njegovih dejavnosti. Gozd je

skoraj v celoti izkrčen, saj pokriva le 18 %, kar je najmanj od vseh tipov pokrajin v Pokokrju. Gozd sestavljata predvsem beli gaber in hrast graden, smreko pa je dodal človek. Njegova naloga je predvsem varovalna, saj leži blizu največjih naselij. Tu je dvanajst naselij z dobrih 6000 prebivalcev, skoraj 2 % letno rastjo, gostoto čez 360 ljudi/km² in deležem kmečkega prebivalstva okoli 3 %. Mesto Kranj, ki leži deloma na konglomeratni terasi, deloma na prodni, deloma pa sploh izven porečja, pri prebivalstvenih podatkih ni upoštevan. Skupaj s prebivalstvom Kranja bi bila gostota na konglomeratnih in prodnih terasah še bistveno večja, delež kmečkega prebivalstva pa nižji. Natančnejše številčne podatke za posamezne tipe pokrajin v Pokokrju prikazuje preglednica 1, njihovo lego v porečju pa slika 3.

1. Meze, D. 1981: Hribovske kmetije ob Kokri in v Krvavškem predgorju. Geografski zbornik 21. Ljubljana.

2. Meze, D. 1974: Porečje Kokre v pleistocenu. Geografski zbornik 10. Ljubljana.

3. Perko, D. 1987: Pokrajina in raba tal v Pokokrju. Geografski zbornik 27. Ljubljana.

4. Perko, D. 1991: Digitalni model reliefa Slovenije. Geografski obzornik 38/1. Ljubljana.

5. Polajnar, S. 1957: Dolina Kokre. Geografski vestnik 29. Ljubljana.

6. Popovič, B. 1992: Jezersko - klimatsko zdravilišče. Geografski obzornik 39/1. Ljubljana.

7. Predlog urbanističnega programa občine Kranj. Urbanistični inštitut SRS. Ljubljana, 1974.

8. Stritar, A. 1971: Izraba tal v spodnjem delu Gorenjskih ravnin. Geografski vestnik 43. Ljubljana.

9. Štfrer, M. 1969: Kvartarni razvoj dobrav na Gorenjskem. Geografski zbornik 9. Ljubljana.

10. Žontar, J. 1939: Zgodovina mesta Kranja. Ljubljana.